

Pavel Cmíral

V zajetí diskoték i šansonů

V prosinci oslavil pětasedmdesáté narozeniny textař, scenárista a dramatik Pavel Cmíral, který se při této příležitosti poohlédl po svých životních i profesních milnících.

TEXT: JAKUB HORVÁTH

Emilía Vašáryová a Josef Vinklář s autorem Pavlem Cmíralem po úspěšné premiéře hry Hedvábná kulička v divadle lázní Luhačovice. Foto: archiv Pavla Cmírala

Počátkem 70. let jste začal spolupracovat s brněnským rozhlasem i televízi jako literární autor hudebních pořadů. Jak probíhaly vaše textařské začátky?

V roce 1968 jsem se rozhodl, že se budu živit textařinou a vypravová- ním příběhů. Externí spolupráce s hu- dební redakcí rozhlasu byla výborná,

literárně-hudební pořady a fejetony se líbily. Písňové texty jsem začal psát po večerech u redakčního magnetofonu. Rozhlasová výroba hudebních snímků totiž fungovala jako systém prezenta- ce talentů a nové tvorby všech žánrů. Co se natočilo, to se hned vysílalo, tu- díž z dobré písně se do týdne stal hit, o který často projevil zájem Supraphon

i Panton. Své první šlágry Píseň pro vás a Zpívej tu píseň kouzelnou jsem napsal pro Marthu & Tenu Elefteriadu a pro Boba Frídlu. V brněnské televizi jsme točili různé hudebně-zábavné pořady. Byla to výborná škola. Mladý scenáři- sta se tu naučil svému řemeslu stejně jako na FAMU.

Proč jste v roce 1976 natrvalo zakotvil v Praze?

Brno sice nabízelo jistý autorský kom- fort, ten ale měl své hranice. Chtěl jsem vyprávět příběhy širšímu publiku. Zkusil jsem tedy napsat rozhlasový muzikál Pí- snička pro želvu, a pražskou redakci pro děti a mládež moje brněnská nahrávka zaujala. Byl jsem vyzván, abych přijel.

A stalo se.

Ano, po příchodu do Prahy jsem začal psát oblíbené sobotní rozhlasové hry a jako stálý autor Štěpánky Haničincové scény pro Studio Kamarád. Také jsem pomohl na svět Zpívánkám a pro kole- gy, kteří s nápadem přišli, jsem vytvořil pilotní scénáře.

Jak rychle jste se v Praze etabloval coby textař?

Pozvolna. Na hudbu Daniela Dobiáše jsem napsal texty k písním pro Michala Tučného, Karla Zicha a Hanu Hegero- vou. V roce 1983 přišla nabídka otexto- vat několik skladeb alba Petra Nováka Ahoj, tvůj Petř, na němž se nám povedlo stvořit hit do zlatého fondu, a sice Pře- telství na n-tou.

V roce 1986 jste se spolu se skladatelem Jindřichem Parmou stali dvorními autory Petra Kotvalda.

V té době najelo moje psaní textů ze silnice na dálnici s vizí, aby jízda byla dlouhá. A byla! Vyšel singl Kouzelnice, vzápětí další Je v tahu a šňůra pecek pokračovala tituly Gejzír, Kdekdo je dál nebo Milujem se čím dál víc. Bavili jsme diskotéky – to byla věc! S Petrem a Jindrou jsme se navzájem inspirovali řadu let.

Vaše tvorba je také spjatá se šansony. V čem spatřujete jejich kouzlo?

Šansony miluji. Vědí totiž, jak moc důle- žitý je pro interpreta i diváky text s dra- matickým či komickým minipříběhem. Je to má parketa. Nejčastěji jsem v tom- to směru spolupracoval s Jindřichem Brabcem, Milanem Dvořákem a Janem Jiráskem, což jsou skladatelé, kterým nechybí nápaditá melodická invence, a s vynikajícím šansoniérem Igorem Še- bem.

V roce 2000 jste se podílel na vzniku alba Evy Pilarové Swing 2000. S jakou vizí jste k tomuto dílu přistupoval?

Texty k novým swingovkám Jiřího Janaty a Milana Dvořáka jsem dal Evě jako po- děkování za roky, kdy začínala v Sema- foru a svými nahrávkami mě přesvědčila, že psát texty, jako to umí Jiří Suchý, je sen životaschopný a má smysl ho na- plnit.

Věnujete se také psaní písňových textů pro český dabing úspěšných zahraničních filmů. V čem spočívá specifikum této činnosti?

V roce 1998 jsem dostal nabídku ze stu- dia Virtual napsat české texty k filmu Lví král 2. Přijal jsem ji s rozpaky. Obával

jsem se totiž, že budu mít svázané ruce. Zásadní problém spočívá v tom, že angličtina umí mluvit jednoslabičně, kdežto čeština je „dlouhá“. Co řekne originál v jednom taktu, na to potřebuji takty dva. Verš musí ctít obsah originálu a charakter postavy a přitom české sla- biky musí v obraze sednout na zpívající ústa. Zrazují detaily u vokálů á, ů i sle- pené rty při vyslovení retnice na konci slova. Navzdory těmto úskalím však Lví král zabodoval. Letos vstupuji (a rád!) do třiatřicátého roku téhle textařské královské profese.

Na čem nyní pracujete navzdory současné nepříznivé době?

Covid mi v dubnu 2020 připomněl: Máš s OSA výročí „sňatku“, ochraňuje tě 50 let! Mé díky jsou namířené, vážím si té pocty. Dabingová studia nadále točí, takže mi na uších opět přistála sluchát- ka. A v poznámkách mám pár příběhů, které bych rád přetavil do televizních „polodokumentů“. A až bude mít co- vid-19 derniéru, pozvu fanoušky Phila Collinse do Divadla Hyberniana na Tarza- na. Psát texty na takovou MUZIKU je fantazie! Díky! ☑

Pavel Cmíral

(* 28. 12. 1945, Přerov)

Mládí prožil v Uherském Brodě, svoji profesionální dráhu započal v Brně spoluprací s rozhlasem i televízi. Zároveň začal psát písňové texty pro široký okruh interpretů rozhlasového orchestru Studio Brno a pro Orchester Gustava Bromu. Po přestěhování do Prahy se stal kmenovým autorem dětských rozhlasových a televizních pořadů. Věnoval se tvorbě večerníčků a navázal spolupráci s redakcí zábavných pořadů. Byl členem autorského týmu úspěšných soutěžních relací Videostop a O poklad Anežky České. Rozhlasové hry pro dospělé psal pro slovenský rozhlas, zastoupený studiem v Banské Bystrici. Uznání vzbudily zejména tituly Capocomico, Ivan Gorič: Malá noční hudba, Bludiště, Němá s Mariánem Labudou a Bárou Štěpánovou; z českých premiér stojí za připomenutí monodrama Adam a Eva, interpretované famózní Jaroslavou Adamovou. V 80. letech se kromě psaní textů a televizních scénářů orientoval na tvorbu pro přední česká loutková divadla (Drak v Hradci Králové, Naivní divadlo Liberec, Divadlo Spejbla a Hurvínka). Je autorem textů k několika slavným šansonům ve hře Edith a Marlene,

kteřá se úspěšně hraje v Divadle pod Palmovkou již přes dvacet let. Koncem 90. let začal působit v dabingových studiích jako autor českých textů pro písně z úspěšných zahraničních filmů, převážně z dílny Walta Disneyho. V roce 2018 tak poprvé zpívala česky i Mary Poppins. Dabing včetně překladu a přebásnění textů těchto jejich písní vynesl celému tvůrčímu týmu Cenu Františka Filipovského.